

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015, în cauza penală în privința lui

Croitoru Dima Vasiliu,

născut la 01 mai 1989, originar și domiciliat în r-nul Nisporeni, s. Grozești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 02 iulie 2014 - până la 04 decembrie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 24 decembrie 2014 - până la 06 februarie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 08 aprilie 2015 - până la 16 iunie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 04 decembrie 2014, Croitoru Dima a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul lui Mișcoi Boris prejudiciul material în sumă de 16065,39 lei și prejudiciul moral în mărime de 20000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Croitoru Dima a fost învinuit pentru faptul că, la 06 ianuarie 2014, aproximativ la ora 22⁰⁰ – 23⁰⁰, fiind în stare de ebrietate, aflându-se pe scările barului Î.I. „Dumitru

Mocanu”, din s. Grozești, r-nul Nisporeni, acționând cu scopul vătămării integrității corporale, fiindu-i făcută observație de către Mișcoi Boris pentru a-i permite să intre în interiorul barului, i-a aplicat ultimului o lovitură cu piciorul în regiunea pieptului, în urma căreia Mișcoi B. a căzut jos, lovindu-se cu capul de bordura trotuarului, după care i-a mai aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 23 D din 12 februarie 2014, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Croitoru D. să fie condamnat la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că deși instanța de fond corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, just a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, aceasta a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, fără a ține cont de criteriile generale de individualizare a acesteia. La fel, instanța nu a luat în considerație că infracțiunea de care a fost recunoscut vinovat Croitoru D. face parte din categoria infracțiunilor grave, ultimul pînă în prezent nu și-a recunoscut vina și nu a conștientizat cele comise, iar instanța de judecată neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015, a fost admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care.

- Croitoru Dima a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

S-a menținut dispoziția cu privire la acțiunea civilă.

Conform art. 90 alin.(6) lit. e) Cod penal, Croitoru D. a fost obligat să repare daunele cauzate prin infracțiune în valoare totală de 36 065, 39 lei în termen de 2 luni din ziua pronunțării deciziei motivate.

5. Instanța de apel a conchis că prima instanță la pronunțarea sentinței a admis o omisiune că nu a constatat fapta infracțională comisă de

inculpat, astfel instanța a constatat că Croitoru D. la 06 ianuarie 2014, aproximativ la ora 22⁰⁰ - 23⁰⁰, fiind în stare de ebrietate, aflându-se pe scările barului ÎI „Dumitru Mocanu” din s. Grozești, r-nul Nisporeni, urmărind scopul vătămării integrității corporale, în baza relațiilor reciproc ostile survenite cu Mișcoi B., i-a aplicat ultimului o lovitură cu piciorul în regiunea pieptului, în rezultatul căreia acesta a căzut jos, lovindu-se cu capul de bordura trotuarului, ulterior i-a mai aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.23 D din 12 februarie 2014, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Instanța de apel apreciind probele administrate a conchis că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal a fost dovedită prin următoarele probe:- declarațiile părții vătămate Mișcoi B., a martorilor Mișcoi D., Untilov N., raportul de expertiză medico-legală nr. 23 D din 12.02.2014.

Referitor la măsura de pedeapsă stabilită inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 7,61,75 Cod penal, de circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul inculpatului în cadrul urmăririi penale și ședinței de judecată, care se caracterizează pozitiv, căindu-se sincer de cele comise, are la întreținere și educație un copil minor, fără antecedente penale, precum și de opinia părții vătămate care a solicitat ca inculpatul să nu fie pedepsit cu închisoarea.

Astfel, instanța a conchis că atingerea scopului pedepsei lui Croitoru D. va fi posibilă prin aplicarea închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă.

Cît privește latura civilă, instanța a conchis că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 387 CPP, soluționând legal și întemeiat acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, menținând soluția instanței.

Totodată a considerat aplicabilă prevederea art. 90 alin.(6) lit. e) CP, privind obligarea inculpatului de a repara daunele cauzate prin infracțiune în valoare totală de 36 065, 39 lei în termen de 2 luni.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Croitoru D., să-i fie stabilită o pedeapsă în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu excluderea aplicării

prevederilor art. 90 Cod penal.

În argumentarea cerințelor recurentul menționează faptul că instanțele ierarhic inferioare la aplicarea pedepsei nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a acesteia stabilite de Codul penal, precum și de faptul că inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea unei infracțiuni grave, soldată cu vătămări intenționate grave, cu un impact social acut în societate, de comportamentul lui în timpul și după comiterea infracțiunii, nu a recunoscut vina, precum și nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

7. Asupra recursului declarat nu a fost depusă referință.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și pronunțată o nouă hotărîre, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărîrii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărîri ilegale.

În conformitate cu prevederile art. 414 - 417 Cod de procedură penală, instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, **dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just**; dacă normele de drept procesual penal, au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

În recursul ordinar declarat se semnalizează temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – „cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”.

După cum rezultă din recurs, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal însă, critică hotărîrea contestată în partea executării pedepsei, nefiind de acord cu

aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicată lui Croitoru D. pe termen de probă.

Totodată, instanța de recurs concluzionează că la individualizarea executării pedepsei lui Croitoru D. stabilite în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de scopul pedepsei, prevăzute în dispoziția art. 61 Cod penal, de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din sensul legislației în vigoare cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale, la examinarea cauzelor penale în ordine de recurs este necesar de verificat minuțios respectarea de către instanțele ierarhic inferioare a cerințelor legii la aplicarea pedepselor și de a lichida la timp erorile comise.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplină libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului.

Din cuprinsul deciziei recurate, rezultă că instanța de apel în privința lui Croitoru D. a reținut ca circumstanțe atenuante: faptul că inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv, are un copil minor la întreținere, anterior nu a fost judecat.

Prin urmare, Colegiul conchide că instanța de apel a fost în drept să rețină circumstanțele menționate ca circumstanțe atenuante, care au permis acesteia de a stabili lui Croitoru D. pedeapsa sub formă de închisoare la limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 151 alin.(1) Cod penal.

Referitor la concluzia instanței de apel privind posibilitatea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal lărgit consideră

această concluzie neîntemeiată, în raport cu gravitatea infracțiunii și modul de comitere a acesteia.

Colegiul menționează că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică penală bazată pe încrederea în posibilitatea reeducării condamnatului pe durata suspendării pedepsei. Sarcina instituției *suspendării executării pedepsei* este să ducă la realizarea scopului pedepsei, fără ca aceasta să fie executată real, înlăturând astfel neajunsurile pe care le atrage după sine privațiunea de libertate și anume: contactul cu alți infractori care pot să antreneze în continuare pe calea infracțiunii, îndepărtarea inculpatului de familie și de modul de viață obișnuit etc.

În literatura juridică, suspendarea condiționată a executării pedepsei este expusă ca o măsură ce constă – în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare, de a o suspenda pe o anumită durată și în anumite condiții executarea pedepsei pronunțate.

Rezultatul principal al aplicării pedepsei constă în aceea că deși pedeapsa este definitiv aplicată, aceasta nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe întregul termen de încercare.

Altfel spus, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului, iar în caz de nerespectare a condițiilor, ea poate fi revocată.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanța de judecată prin hotărâre de condamnare de a se suspenda pe o perioadă anumită durată de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Astfel, urmează a fi delimitată noțiunea de individualizare a pedepsei de cea de individualizare a executării pedepsei.

În această ordine de idei, suspendarea condiționată a executării pedepsei se dovedește a fi o problemă privind executarea pedepsei, dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea acesteia.

Condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei sunt prevăzute în art. 90 Cod penal, care se împart în condiții obiective și subiective, primele referindu-se la condamnare, iar celelalte la persoana condamnatului. Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, nu atrage obligativitatea aplicării instituției, ci acordarea ei rămâne la opinia instanței de judecată, totodată, această normă poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, întru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

Reieșind din argumentele enunțate, Colegiul penal consideră că excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, nu poate fi considerată o agravare a situației inculpatului Croitoru D., deoarece nu s-a efectuat o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a termenului pedepsei stabilite în același sens.

Mai mult, în speță inculpatul Croitoru D. a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni, care conform prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, se consideră gravă, fiind comisă fără nici un motiv, în rezultatul comiterii infracțiunii părții vătămate Mișcoi B. i-au fost cauzate leziuni corporale grave, aflându-se la tratament costisitor, în urma căruia este invalid de gradul II, suportând prejudicii materiale și morale, care nu au fost recuperate de către inculpat.

Instanța de recurs consideră că, în speță instanța de apel nu a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpatul Croitoru D., ceea ce denotă ineficiența condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, recursul declarat de acuzatorul de stat urmează a fi admis, casată parțial hotărârea instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului Croitoru D., cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015, în cauza penală în privința lui *Croitoru Dima* în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Croitoru Dima se consideră condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei lui *Croitoru Dima* se calculează din momentul reținerii acestuia.

În rest, dispozițiile deciziei atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 15 iulie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma